

Projekt

z dnia 19 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA I GMINY DOLSK**

z dnia 26 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026.**

Na podstawie art. 18 ustęp 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r. poz. 1153) i art. 4¹. ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Miasta i Gminy Dolsk uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Dolsk

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026r.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy Dolsk

Lidia Grześkowiak

Załącznik do uchwały nr

Rady Miasta i Gminy Dolsk

z dnia 26 listopada 2025 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026.

Spis treści:

I. Wprowadzenie;

II. Raport ewaluacyjny Programu Profilaktycznego „4S” na przykładzie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w województwie wielkopolskim przeprowadzonego w 2023 roku, wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz szkolne programy profilaktyczne jako zasób do opracowania programu.

III. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026;

IV. Podsumowanie.

I. Wprowadzenie

Priorytetem w działaniach MGKRPA w Dolsku w obszarze profilaktyki szeroko pojętych uzależnień będzie propagowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do całej społeczności lokalnej. Szczególny nacisk zostanie położony na rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych, wspieranie różnych form aktywności społecznej, także w świetlicach wiejskich, wzmacnianie więzi rodzinnych i środowiskowych. Cele programu realizowane będą we współpracy między instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy, organizacjami społecznymi oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze.

II. W tworzeniu Programu na rok 2026 na terenie gminy Dolsk kierowano się głównie doświadczeniem z lat poprzednich, ustaleniami wynikającymi z diagnozy uzależnień behawioralnych opracowanej dla Gminy Dolsk w roku 2022 oraz wnioskami z Raportu ewaluacyjnego Programu profilaktycznego „4S” przeprowadzonego w 2023 roku .

Wnioski i rekomendacje zawarte w diagnozie uzależnień behawioralnych:

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych w środowisku lokalnym i szkolnym,
- 2) Szeroko pojęte edukowanie,
- 3) Współpraca między instytucjami w celu szybkiego i skutecznego podejmowania działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Rekomendacje realizowane będą poprzez:

- udostępnianie informacji o możliwościach pomocy i rozwiązywania problemu uzależnień i przemocy w rodzinie, aktualizacja bazy danych o placówkach leczenia odwykowego,
- zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej na terenie gminy – zarówno dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków czy leków, jak i doświadczających trudności wychowawczych, rodzinnych, osobistych czy szkolnych w formie kontaktu z psychologiem czy psychoterapeutą
- upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień w środowisku lokalnym i szkolnym z wykorzystaniem materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym, organizacje konkursów wiedzy w placówkach, współorganizowanie wydarzeń lokalnych powiązanych z przedmiotową tematyką w tym; spotkania dla rodziców, warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej, otwarte spotkania ze specjalistami,
- współorganizowanie i dofinansowywanie różnych działań profilaktycznych w tym różnorodnych form wypoczynku realizowanych w czasie ferii zimowych i wakacji (wycieczki, półkolonie, obozy) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dolsk,

Prowadzenie kompleksowej działalności profilaktycznej wśród młodzieży, angażującej wszystkie ważne podmioty lokalne (ośrodek pomocy społecznej, szkoły, służbę zdrowia, policję, kościół, świetlice wiejskie, organizacje sportowe itp.) – skoordynowanej, mającej na celu kształtowanie uniwersalnych kompetencji i wzmacnianie zasobów chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych przez:

- realizowane w szkołach działania oparte o rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom programy profilaktyczne. Działania powinny obejmować zarówno dostęp do indywidualnego specjalistycznego wsparcia dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli, jak i profilaktykę w zespołach klasowych (dobre relacje rówieśnicze oraz klimat klasowy stanowią jeden z najważniejszych czynników chroniących nie tylko przed przemocą rówieśniczą, ale także wczesną inicjacją alkoholową, nikotynową, seksualną, sięganiem po narkotyki) we współpracy z MGKRPA, OPS w Dolsku KPP w Śremie.
- dostarczanie dzieciom i młodzieży jak najwięcej propozycji na spędzanie czasu wolnego w sposób aktywny i sprzyjający zdrowiu, zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty świetlic wiejskich.
- akcja informacyjna na temat wpływu alkoholu na ryzyko chorób nowotworowych
- udział w ogólnopolskich kampaniach dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy

Działania kontrolne i szkoleniowe:

- szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych, członków MGKRPA, zespołu interdyscyplinarnego,
- planowane kontrole punktów sprzedaży alkoholu pod kątem przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- organizowanie spotkań tematycznych ze specjalistami terapii uzależnień, przeciw przemocy dla pracowników szkół, przedszkoli, przedstawicieli służby zdrowia, księży (jako osób, do których mogą zwrócić się osoby poszukujące pomocy w radzeniu sobie z problemem przemocy czy uzależnieniem).

III. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień należy do zadań własnych gminy. Ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym uchwalonego corocznie przez Radę Miasta i Gminy.

Program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki, daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu miasta i gminy, które są elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym uwzględnia postulaty wynikające z rekomendacji z diagnozy uzależnień behawioralnych i doświadczeń z lat ubiegłych oraz ze szkolnych programów profilaktycznych, realizowanych w placówkach na terenie Gminy Dolsk i obejmuje w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

1.1 Ułatwianie kontaktu osobom uzależnionym z placówkami otwartymi i zamkniętymi lecznictwa odwykowego.

1.2 Funkcjonowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego, którego zadaniem jest informowanie o chorobie alkoholowej, możliwości leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin, wstępne motywowanie do podjęcia leczenia, terapii przeciwalkoholowej i przeciw narkotykowej i leczenia uzależnień behawioralnych.

1.3 Utrzymywanie współpracy z lekarzami pierwszego kontaktu, placówkami otwartymi i zamkniętymi lecznictwa odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, zwłaszcza w których występują problemy alkoholowe problem narkomanii i uzależnień behawioralnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania poprzez:

2.1 Skuteczną współpracę i pomoc takich instytucji jak: kuratorzy, policja, pracownicy socjalni, MGKRPA, szkoły, organizacje pozarządowe w celu udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc czy problem uzależnień.

2.2 Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzicom i dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii, uzależnień behawioralnych.

2.3 Wspieranie działań zgodnych z procedurą „Niebieskiej Karty” (dla ofiar przemocy i sprawców przemocy).

2.4 Kontynuacja zajęć indywidualnych prowadzonych przez doświadczonego terapeutę uzależnień - dyżury psychologa.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

3.1. Prowadzenie działalności profilaktyczno-edukacyjnej poprzez:

- a) tworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, takich jak spotkania, zabawy, konkursy o charakterze profilaktycznym oraz turnieje;
- b) stwarzanie dzieciom i młodzieży warunków do aktywnego stylu życia jako alternatywy wobec używek, poprzez współorganizowanie i dofinansowywanie różnych form wypoczynku realizowanych w czasie ferii zimowych i wakacji (m.in. wycieczki, półkolonie) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dolsk.

3.2. Współpracę z radami sołectkimi, klubami sportowymi, Centrum Promocji, Kultury i Sportu, Biblioteką, placówkami oświatowymi, kołami gospodyń wiejskich oraz stowarzyszeniami poprzez:

- a) pomoc w wyposażaniu świetlic wiejskich oraz placówek zajmujących się organizowaniem wolnego czasu dla dzieci i młodzieży;
- b) zakup sprzętu oraz usług umożliwiających realizację inicjatyw związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom.

3.3. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym:

- a) współpracę z placówkami oświatowymi przy opracowywaniu i realizacji szkolnych programów profilaktycznych;
- b) organizowanie szkoleń dla nauczycieli z zakresu aktualnych problemów uzależnień;
- c) prowadzenie terenowych szkoleń dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży alkoholu na temat uzależnień oraz zasad przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- d) promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych, poprzez współorganizowanie konkursów plastycznych, spektakli profilaktycznych, festynów plenerowych oraz innych wydarzeń o charakterze edukacyjnym i rekreacyjnym;
- e) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów społecznych z nimi związanych;
- f) zlecanie przeprowadzania diagnoz w obszarze uzależnień w celu bieżącego dostosowywania działań profilaktycznych do potrzeb społeczności lokalnej.

3.5 Pokrywanie innych kosztów związanych z uzależnieniami i profilaktyką.

4. Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dolsku

Miejsko-Gminna Komisja jest powoływana na podstawie art. 41 ust. 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi inicjuje i nadzoruje wykonanie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

W skład Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, powołane zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk.

Do zadań komisji należy:

4. 1 Prowadzenie działalności informacyjnej i konsultacyjnej:

- a) przyjmowanie zgłoszeń od osób uzależnionych od alkoholu członków ich rodzin lub innych osób,
- b) rozmowy z osobą uzależnioną, współuzależnioną na temat możliwości i sposobu leczenia,
- c) pełnienie dyżuru w siedzibie Komisji,
- d) udział w posiedzeniach Komisji.

4.2 Podejmowanie czynności i działań zmierzających do orzeczenia o konieczności podjęcia leczenia odwykowego:

- a) przyjęcie wniosku,
- b) zebranie niezbędnych informacji, wywiad środowiskowy, rozmowy ze świadkami,
- c) wystąpienie do biegłych psychologa i psychiatry w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) przesłanie wniosku i kompletu dokumentów do właściwego sądu.

4.3 Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta i Gminy Dolsk.

4.4 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających w formie kontroli, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

4.5 Współorganizowanie imprez edukacyjnych, profilaktycznych i sportowych.

4.6 Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat uzależnień.

4.7 Zasady wynagradzania członków komisji

Za wykonywanie wyżej wskazanych zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa, członkom komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 774,00 zł (brutto). W przypadku nieobecności członka na posiedzeniu Komisji w danym miesiącu wynagrodzenie ulega obniżeniu o 50%. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności.

5. Środki finansowe na realizację niniejszego Programu pochodzą z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026 realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dolsku.

IV. Podsumowanie

Sposób realizacji przedmiotowego programu oraz jego cele i założenia zostały określone powyżej, jednakże z uwagi na dynamicznie zmieniające się w tym zakresie potrzeby, zagrożenia związane z aktualną sytuacją zastrzega się możliwość zmiany Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na rok 2026 na terenie gminy Dolsk w trakcie jego obowiązywania w celu jego lepszej realizacji.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r., poz. 2151 ze zm. oraz z 2022 r. poz. 24, 218, 1700 i 2185)

oraz zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939, Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1812) Rada Miasta i Gminy uchwała corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym, w którym zostają wytyczone główne kierunki działań mających na celu rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom uzależnień.

Realizowany Program jest kontynuacją działań zainicjowanych w latach ubiegłych.

Na realizację zadań wynikających z programu przeznaczone są środki uzyskane z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze sprzedaży napojów alkoholowych do 300ml pojemności.

Program realizowany będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dolsku, a inicjatorem i koordynatorem podejmowanych działań jest Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.